

Մ Ա. Հ Ա. Ց Ա Խ Յ Ա Կ

↑ Մոսկվայում հոկտեմբերի 12-ին գախճանուելէ Տ. Էմմանուէլ քահանայի նազարեանը։ Հանգուցեալը, որի աշխարհական անունն էր Յօվհաննէս, բնիկ թիֆլիսեցի էր, իր ուսումն ստացել էր Ներսիսեան դպրանոցում։ Նա պարագել է ուսուցչութեամբ և գրականութեամբ։ Ունի կազմած դասագրքեր՝ «Հայոց լեզուի ուսուցիչ» չորս տարի, «Համառօտ քերականութիւն», «Բնտիր հատուածներ» երկու հատոր։ Այս դասագրքերը, որոնք լոյս են տեսել մի քանի անգամ, ժամանակին մեծ ծառայութիւն են արել մեր դպրոցներում ուսանողներին։ Նրա «Բնտիր հատուածները», որի մէջ նիւթը դասաւորուած է զրական տեսակներով (Առաջին մասը՝ արձակ, երկրորդ մասը՝ բանաստեղծութիւններ), մինչև այժմ ևս չատ պիտանի մի դասաղիք է մեր դպրանոցների վերին դասարանների համար։ Բացի այդ՝ նա հրատարակած ունի՝ «Յիսուսի Մկրտութիւնը», «Զարչարանքի շաբաթը», «Պարզ քարոզները» չորս զրքոյկ, «Հայոց առաջին ընդհանուր ուսուցչական ժողովի պատմութիւնը», «Լեզուի հարցը», «Լրօնների պատմութիւն», «Ուսանաւորներ», «Անեկտուաններ» երկու գրքոյկ, «Պոլուխմպերիալ», «Տօնածառ» վողեվիլներ։ Կը անուանայ էր Մոսկուայի հայոց եկեղեցում։ Քահանայական պաշտօնի հետ սակայն նա միաժամանակ պարագում էր նաև իր սիրած գրական-լրագրական գործով։ Նա մինչև մահն էլ աշխատակցում և թղթակցում էր զանազան լրագիրների։ Նա աշխատակցել է նաև «Արարատ» ամսագրին։